

سرفصل حقوق زندانی - حق زندانیان بر برخورداری از خدمات درمانی

یکی از مشکلات عمده زندانیان مسائل مربوط به درمان آنها است. ممکن است یک شخص زندانی از قبل دارای بیماری بوده و یا اینکه در مدت حبس به یک بیماری مبتلا شده باشد. با توجه به ازدحام موجود در زندان و فقدان تغذیه مناسب و بهداشتی نبودن محیط زندان، معمولا زندانیان بیمار با مشکلات فراوانی روبرو هستند. زندانیان بیمار و خانواده آنها برای دسترسی به خدمات درمانی لازم است به نکات زیر توجه داشته باشند:

۱. اگر زندانی قبل از شروع به حبس بیمار بوده و در این مورد پرونده پزشکی دارد، خانواده او حتما پرونده را به مسئولان زندان و قاضی اجرای احکام بدهند. اگر زندانی داری خاصی را مصرف می‌کرده است، حتما موضوع به زندان و اجرای احکام اطلاع داده شود. بر اساس مقررات موجود، دارو یا نسخه باید به بهداری داده شود و بهداری زندان موظف است با تجویز پزشک دارو را به زندانی بدهد.

۲. بر اساس آیین نامه اجرائی سازمان زندانها مسئولان زندان موظف به فراهم کردن امکانات درمانی برای زندانیان هستند. اولویت در زندان درمان در بهداری زندان است، مگر اینکه امکانات بهداری کافی نباشد که در این صورت لازم است زندانی جهت درمان به خارج از زندان اعزام شود. با توجه به اینکه مسئولان زندان معمولا در مورد تقاضای زندانی برای اعزام به مراکز درمانی خارج از زندان سخت‌گیری می‌کنند، خانواده یا وکیل ایشان می‌توانند با مراجعه به دادستان یا معاونت اجرای احکام یا قاضی اجرای احکام با ارائه مستندات لازم بخواهند که زندانی جهت درمان به خارج از زندان منتقل شود. توجه شود این تقاضا حتما به صورت کتبی انجام شود. از آنجا که زندان معمولا تمایلی به پرداخت هزینه‌های درمان در خارج از زندان را ندارد، در صورت توانایی مالی، خانواده زندانی اعلام کنند که حاضرند هزینه درمان را بپردازند. توجه شود این تقاضا ابتدا به مسئولان زندان و در صورت عدم موافقت به قاضی اجرای احکام و در صورت عدم موافقت به دادستانی داده شود.

۳. آیین نامه اجرائی سازمان زندانها پیش‌بینی کرده است که در بیماری‌های صعب‌العلاج امکان اخذ مرخصی وجود دارد. علی‌رغم قید صعب‌العلاج، مسئولان مربوطه در بیماری‌های سخت دیگر نیز می‌توانند به زندانی مرخصی استعلاجی بدهند. بنابراین اگر زندانی دارای بیماری سختی باشد، بهتر است خانواده یا وکیل او از طریق معاونت اجرای احکام دادستانی تقاضای مرخصی استعلاجی بدهند.

۴. اگر مسئولی به مشکل درمانی زندانی توجه نکرد، خانواده می‌توانند بر اساس سلسله مراتب اداری عریض خود را اعلام کنند. مثلا اگر مسئولان زندان از اعزام زندانی به بهداری یا بیمارستان خارج زندان ممانعت می‌کنند، خانواده موضوع را به صورت کتبی به قاضی اجرای احکام منعکس کنند و اگر قاضی اجرای احکام نیز توجه نمی‌کند، موضوع را به دادستانی اعلام کنند. همچنین امکان اعتراض به رئیس دادگستری استان نیز وجود دارد.